

Preek 1: Marcus 1: 1-13: “Groot nieuws: Jezus is de Zoon van God”.

Orde van dienst:

Welkom.

Votum en zegengroet

GK 166: 1, 2

Wet

GK 173: 1, 4

Gebed

Kinderen: Duif

Psalm 103: 9

Lezen: Jesaja 40: 1-11

Zingen: LB 439: 1, 2 “Verwacht de komst des Heren”

Marcus 1: 1-13

Zingen: LB 439: 3, 4

Tekst: Markus 1: 15

Preek

Sela: “Ik ben”.

Gebed

Collecte

Psalm 68: 13

Zegen.

Kinderen: Duif.

Jezus wordt gedoopt in de Jordaan.

En dan gebeurt er iets heel bijzonders.

De hemel scheurt open en de stem van God klinkt!

Hij zegt: “Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde”.

En dan wijst God hem ook aan: de Heilige Geest daalt als een duif op Jezus neer.

Waarom als een duif?

Waarom niet als een adelaar? Weten jullie dat?

Wanneer zie je ook een duif? Ja, bij Noach.

Als de zondvloed bijna voorbij is, laat hij een duif los om te kijken of er al stukken land zijn drooggevallen. Maar de duif kwam weer terug: hij kon nergens een plekje vinden om te landen of voedsel te vinden.

Een duif werd ook gebruikt bij een offer. Je kon een lammetje offeren, maar als je niet veel geld had, kon je ook een duif offeren. Zo ontving je vergeving van zonden. Een nieuw begin.

Dat is wat Jezus wil geven: een nieuw begin.

Voor Bijbellezing:

Wie is Jezus?

Wat heeft hij gedaan? Waarom moeten we in hem geloven? Hem vereren?

Belangrijke vragen.

Voor als je op zoek bent. Op zoek naar God. Op zoek naar de zin van het leven. Op zoek naar waarheid en houvast.

Maar ook belangrijk als je in de kerk bent opgegroeid. Je hebt dan al vaak een beeld van Jezus. Maar soms is dat blijven hangen in de plaatjes uit de kinderbijbel. Mooie plaatjes,

maar soms wel erg zoet en vriendelijk. Jezus was niet altijd zo vriendelijk. Hij kon leugen en schijnheiligheid en hoogmoed fel aanpakken.

We gaan de komende weken het evangelie naar Markus lezen.

Het is een heel bijzonder evangelie: het is het eerste evangelie. Het vroegste. Geschreven binnen de eerste generatie van christenen. Veel ooggetuigen leefden toen nog.

Markus heeft zijn evangelie zelf ook van een ooggetuige.

Van Petrus.

Je zou het evangelie naar Markus dus ook heel goed "Evangelie naar Petrus" kunnen noemen.

Dit weten we van een zekere Papias, die tot 130 na Christus bisschop van Hiërapolis in Klein-Azië was.

Papias vertelt, dat Petrus als secretaris en vertaler voor Petrus heeft gewerkt en 'alles nauwkeurig heeft opgeschreven wat Petrus zich herinnerde'.

Dit is een betrouwbaar getuigenis, omdat Papias (die leefde van 60-135 na Christus) de apostel Johannes persoonlijk gekend heeft. En Johannes was een van de 12 discipelen van Jezus.

Als je het Bijbelboek Markus doorleest valt dan ook op, dat Markus altijd situaties beschrijft waar Petrus bij was. Het is echt een ooggetuigenverslag.

Geschreven dus in de tijd, dat veel ooggetuigen nog leefden.

En dat is mooi om te weten.

Want dit betekent, dat Markus niet zomaar iets heeft kunnen schrijven of bedenken.

Mensen om hem heen zouden direct kunnen zeggen: "Hé, dit klopt niet! Dit is niet zo gebeurd. Ik was er zelf bij: zo is het niet gegaan!".

Want het gevaar was natuurlijk, dat als de ooggetuigen een voor een zouden sterven en er een nieuwe generatie zou opkomen, dat die nieuwe generatie een eigen beeld van Jezus zou kunnen maken. Een Jezus die alleen maar vriendelijk is. Of een Jezus die niet echt is opgestaan.

Daarom hebben leerlingen van Jezus ooggetuigen ondervraagd, feiten verzameld, eigen herinneringen op een rij gezet en opgeschreven.

Zo begint ook Lukas zijn evangelie. Hij was arts. Zelf geen ooggetuige. Kende het evangelie van Markus misschien al. Maar hij is ook zelf de ooggetuigen nagegaan en heeft uit de mond van de ooggetuigen zijn evangelie opgeschreven.

Hij begint dat zo: *"Nadat reeds velen zich tot taak hebben gesteld om een verslag te schrijven over de gebeurtenissen, die zich in ons midden hebben voltrokken, en die ons zijn overgeleverd door degenen, die vanaf het begin ooggetuigen zijn geweest en dienaren van het Woord zijn geworden, leek het ook mij goed om alles van de aanvang af nauwkeurig na te gaan en deze gebeurtenissen in ordelijke vorm voor u, hooggeachte Theofilus, op schrift te stellen, om u te overtuigen van de betrouwbaarheid van de zaken waarin u onderricht bent."*

Lukas wil de feiten op een rij zetten. De waarheid.

Markus beschrijft zo ook de feiten. Wat Jezus echt heeft gedaan.

Door dit kleine evangelie kom je dus heel dicht bij Jezus. Word je door de ogen van Petrus ook zelf een ooggetuige.

Daar komt nog iets bij.

Markus heeft zijn evangelie niet alleen maar geschreven om ons wat interessante feitjes over Jezus door te vertellen. Als een soort van biografie over een bekende historische figuur.

Zoals je een biografie kunt schrijven over Napoleon of Johan Cruijff.

Nee, Markus schrijft zijn evangelie om jouw ogen te openen voor de waarheid. Voor de echte Jezus. Niet voor een Jezus, die wij hebben bedacht of gepolijst.

Jezus zelf komt door dit kleine evangelie je leven binnen en vraagt om een keus. Een beslissing.

Markus bedoelt: "Jezus is de Messias, de Zoon van God. Hij is de koning, die stierf aan een kruis. Die opstond uit de dood. Maar als dit waar is, is alles mogelijk. Dan is er een weg naar een nieuw leven! Volg die weg!"

Preek:

Een paar jaar geleden waren we op vakantie in Frankrijk. Op een kleine camping aan een diepblauw meer. Toen we daar aankwamen kregen we een mooi plekje.

We pakten onze spullen uit en begonnen de tent op te zetten.

Maar: opeens werden we overspoeld door een vreselijk lawaai.

We sprongen een meter de lucht in van schrik.

Wat bleek: er liep een spoor langs onze camping. Op nog geen 30 meter van onze tent raasde er ieder half uur een grote goederentrein langs.

En dat begon al om 6 uur 's morgens. Gefluit en een vreselijk geraas.

Ik dacht in paniek: "Daar gaat onze rust!"

Maar, dat viel erg mee.

Al na een dag hoorden we het geraas van de goederentriën bijna niet meer.

's Morgens wekte de zon ons en niet het lawaai van de trein.

Na een paar dagen kwamen er wat vrienden langs.

We zaten vredig aan de koffie, toen de trein weer voorbij raasde.

Mijn vriend sprong op uit zijn stoel en riep: "Wat is dat?!!".

En ik vroeg: "Wat is wat?".

Ik hoorde het al niet meer.

En weet u, zo kan dat ook gaan met het evangelie.

Dat is enorm goed nieuws: "God is mens geworden! Er is vergeving. Leven na de dood. Er wacht een nieuwe wereld vol blijdschap en liefde. Moet je horen!"

Maar jij hebt het al zo vaak gehoord: je kijkt er niet meer van op.

Je hoort het al jaren op school en elke zondag in de kerk.

Je komt thuis uit de kerk en je drinkt samen koffie.

En je moeder vraagt: "Hoe vond je het?".

"Vond ik wat?".

"Nou, de kerk. Hoe was het in de kerk?".

"O, ging wel, een beetje saai".

Thema: Groot nieuws: Jezus is de Messias, de Zoon van God!

1. hoe weet je dat?
2. wat betekent dat?

1. Hoe weet je dat?

Markus is heel kort en direct.

Hij wil duidelijk maken wie Jezus is. En hij zegt het ook meteen. Geen lange inleiding. Geen zoete poging om eerst zijn gehoor voor zich te winnen. Nee, hij zegt al in het eerste vers waar het op neer komt: "Het begin van het evangelie van Jezus Christus, de Zoon van God". Dat is de boodschap.

Dat is de kern: "Jezus is de Christus de Zoon van God".

Dat klinkt voor ons erg bekend. Vertrouwd. We zijn ermee opgegroeid.

Maar het is een bom! Schokkend!

In onze dagen al.

Het is al heel wat dat je in onze moderne tijd nog in God gelooft. En dan ook nog eens, dat deze God een zoon heeft en dat Jezus uit Nazareth die zoon dan is! Hoe naïef kun je zijn!

En als je dit aan een moslim vertelt, dan heb je een stevige discussie. Voor hen is het een diepe belediging van Allah om te denken, dat hij een zoon heeft. Dat er dus meer goden zijn. En dat Allah iets met een vrouw heeft gehad.

In landen als Pakistan en Afghanistan kan dat je leven kosten.

Maar in de dagen van Markus was de schok misschien nog wel groter.
Want wij denken vaak, dat de mensen in die tijd dit allemaal veel makkelijker konden geloven, dan wij. Maar dat is niet waar.
Ook toen waren deze woorden van Markus een grote schok.

Ook de joden geloofden dat er maar één God is. Dat is zelfs hun diepste geloofsbelijdenis: "Hoor, Israël, de HEER is onze God, de HEER als enige".
En als Jezus God zijn Vader noemt en zichzelf de Zoon van God, dan is dat in de oren van de joden godslastering. Dit is ook de diepste reden, dat Jezus aan het kruis geslagen wordt. Dat roepen de joden ook als Jezus aan het kruis hangt: "Als je dan de zoon van God bent, kom dan van het kruis af!".
En als dat dan niet gebeurt, weten ze dat die Jezus uit Nazareth een leugenaar was.

Daar komt nog iets bij. Dat woordje 'gezalft'.
Wij zien dat vaak alleen maar als een naam: Jezus Christus.
Maar dat woordje Christus is meer een titel. Het betekent 'gezalft'. Jezus is dus gezalft, zoals David een gezalft was. Zoals een priester of profeet gezalft werden.
Hij is de beloofde Messias.
De Koning waar zij al eeuwen op wachtten. De koning, die de vrede terug zou brengen, het land zou herstellen. Welvaart zou brengen. Die koning.

Het gaat nog dieper.
Want Markus citeert hier uit de profetieën van Jesaja. Jesaja 40.
Jesaja vertelt daar over troost. Over terugkeer uit de ballingschap. Over terugkeer van de koning.
En hij citeert dan uit Jesaja "Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden".
Als je terug bladert naar Jesaja, dan staat daar Dia
"Hoor, een stem roept: 'Baan voor de HEER een weg door de woestijn, effen in de wildernis een pad voor onze God'."
In het Hebreeuws staat er dus HEER. Dat is "Jahwe".
De grote "Ik ben".
Een naam, zo heilig voor de joden, zo groot, dat ze die naam nooit uitspraken.
En nu zegt Markus hier: in Jezus is die grote, heilige "Ik ben" naar ons toegekomen! Jahwe.
Voor de joden toen was dat schokkend. Onaanvaardbaar. Nog veel meer dan voor ons. Veel meer!

Voelt u: die eerste verzen van Markus zijn schokkend.
Een bom: de koning is gekomen!
Als dit waar is!
En nu gaat Markus dit in zijn korte evangelie laten zien: het is waar!!!
Hij zet de feiten op een rij. De wonderen. De woorden van Jezus. Het is waar!

Om dit uit te leggen gaat Markus eerst helemaal terug in de geschiedenis. Naar de profetieën van Jesaja. Hij wil laten zien, dat de komst van Jezus is verworteld in de geschiedenis, in de profeten.
Jezus is niet zomaar op gaan treden, zomaar aan komen lopen, met de woorden "Ik ben de zoon van God. Jullie verlosser!".
Nee, hij is voorzeggd door grote profeten. Mozes, Jesaja, Micha, Maleachi...
Boeddha is uit het niets opgekomen en zijn leer over het lijden gaan verspreiden.
Mohammed is zich op een dag profeet gaan noemen en zijn koran gaan schrijven.
Maar Jezus is voorzeggd.
Door profeten en engelen.
De profetie is het waarheidszegel van het christelijk geloof.

De vernedering, die voerbak, is voorzeggd. Het kruis is voorzeggd.
Aan de voerbak en aan het kruis hangt het waarheidszegel van de profetie.

En die profeten vormen samen een sterke ketting.

Jesaja vertelt, dat de koning eraan komt en dat de Heer een bode zal zenden om voor hem uit te gaan. Een heraut. Dia.

Maleachi, de laatste profeet van het oude testament, pakt deze profetie weer op en zegt: "Voordat de dag van de HEER aanbreekt, die groot is en ontzagwekkend, stuur ik jullie de profeet Elia".

De engel, die bij de oude priester Zacharia komt om de geboorte van Johannes Dia. aan te kondigen, neemt deze profetie op zijn beurt ook weer op: "Als bode zal hij voor God uit gaan met de geest en de kracht van Elia....".

En dan komt de zoon van Zacharia, Johannes de doper, vanuit de woestijn en verkondigt "Na mij komt iemand, die meer vermag dan ik....".

En als Jezus dan bij de Jordaan komt om zich te laten dopen, wijst Johannes Jezus aan en zegt: "Zie, het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt".

Zo laat Markus zien, dat profeten, engelen en ook Johannes de doper van Jezus hebben getuigd.

En dan met u weten, dat ook Johannes de doper voor de joden in die dagen een belangrijk profeet was. Wij vinden Johannes vaak wat vreemd met zijn woestijn en zijn mantel van kamelenhaar en zijn dieet van honing en sprinkhanen, maar voor de joden was hij een profeet.

Honderden, duizenden mensen komen naar de Jordaan om zich door hem te laten dopen.

Het land stond op zijn kop!

En die Johannes wees Jezus aan: "de Koning is er!".

Dia – ketting.

Sterke ketting!

Ja, het gaat nog verder: God in de hemel zelf heeft Jezus aangewezen.

Want als Jezus in de Jordaan wordt gedoopt en uit het water omhoog komt, dan vertellen alle evangelisten: "...er klonk een stem uit de hemel 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde'."

Stel je voor: de stem van God zelf klonk en wees Jezus aan!

En de mensen die er waren hebben het gehoord.

Jezus is de Messias, de Zoon van God.

Hoe weet ik dat?

Door de Schriften, door profeten en engelen en door de Vader zelf.

En dat is nog maar het begin!

Want straks gaat Markus verder met vertellen, wat Petrus allemaal heeft gehoord en gezien.

Over de wonderen van Jezus. Over zijn liefde. Over het offer van zijn leven aan het kruis.

Over zijn opstanding uit de dood.

Hij heeft nog zoveel te vertellen!

De koning is gekomen en zijn Koninkrijk is dichtbij.

Maar als dat waar is, dan is het de moeite waard om zijn evangelie te lezen.

Om er tijd aan te besteden.

2. Wat betekent dat?

Thema-dia.

Dit verandert je leven.

Nu is veranderen voor mensen moeilijk.

We zijn gewoontedieren. Goede voornemens stranden al snel. Je neemt je voor om meer te bewegen en een paar kilo af te vallen. Een paar keer hardlopen in de week, minder snoep en vet, minder roken en drinken. Maar al in de tweede week komt het er niet van. Het is te koud, te laat, te donker.... De weegschaal schuif je onder de kast.

Ook in je denken kun je vasthouden aan wat je altijd al dacht. Je hebt jouw ideeën over politiek en godsdienst en kerk en mensen. Je meningen hebben zich door de loop van de jaren gevormd en zijn vastgegroeid. Ook wel makkelijk: hoef je niet meer na te denken. Je kunt zelfs je bijbeltje onder de kast schuiven. Naast je weegschaal.

Ik las laatst een boek van Ben Tiggelaar. Titel: "Dromen, durven, doen". Dat gaat over veranderingen. Ondertitel: 'Het managen van de lastigste persoon op aarde: Jezelf. Dia. Hij vertelt daarin, dat het voor mensen vaak erg moeilijk is om dingen in hun leven te veranderen. Mensen zijn gewoontedieren.

Hij vertelt over een buschauffeur. Elke dag rijdt hij met zijn bus zijn vaste rondjes in de stad. Maar als hij in zijn eigen auto door de stad rijdt, neemt hij vaak automatisch de busbaan of remt hij bij een van de bushaltes. ;-)

Veranderen vinden we vaak moeilijk.

Hoe komt dat?

Omdat we houvast zoeken. We zoeken een comfortzone. Zitten zelfs jarenlang op hetzelfde plekje in de kerk! ;-)

Wanneer veranderen we?

Vaak als we ons min of meer gedwongen voelen. We krijgen hartklachten. De dokter vertelt, dat we niet meer mogen roken en geeft ons een dieet mee om af te vallen.

En opeens doen we het wel.

We halen de weegschaal zuchtend onder de kast vandaan.

Er is dus vaak een schok nodig, een gebeurtenis, die ons bijna dwingt om iets in ons leven te veranderen. Maar het is moeilijk om die motivatie uit onszelf te halen.

We zoeken een comfortzone. We klampen ons vast aan onszelf.

Vandaar die ondertitel: 'De lastigste mens om te veranderen: jezelf!'

Thema-dia.

En nu wil de Here Jezus juist dat we veranderen.

Het zijn zijn eerste eigen woorden in Markus!

Vers 15: "De tijd is aangebroken, het koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws".

Dia.

Kom tot inkeer.

Denk na. Verander! Bekeer je. Kom uit je comfortzone! Denk out of the box!

Maar waarom zou ik dat doen?

Want we zagen al dat mensen niet graag veranderen en dat het evangelie over Jezus, de Messias, de Zoon van God, zó anders is, zoveel geloof vraagt, zoveel offers, ja, dat doe je niet.

Waarom zou je dat doen?

Omdat de koning er is! Omdat zijn Koninkrijk voor je openstaat. Een koninkrijk vol vrede en blijdschap. Vol leven en liefde. Een nieuwe aarde die schittert als een paradijs.

Anders gezegd: het evangelie over Jezus verandert de diepste drijfveer in je hart.

We zagen: mensen veranderen niet graag. We zoeken een veilige plek. Een comfortzone.

Soms misschien gewoon uit luiheid.

Misschien wel vaker uit angst.

Angst voor het onbekende. Angst om iets te verliezen. Angst om buitengesloten te worden.

Om je heen zie je dat de grote godsdiensten gretig gebruik maken van die angst van mensen.

Zij zeggen: 'Er is een god. Hoog boven ons. Die god is ver, machtig en boos. En nu moet jij ervoor zorgen, dat je die god bereikt. Dat hij jou in zijn hemel laat. Jij moet hem gunstig stemmen.

En iedere religie vertelt je hoe.

Wil je het goddelijke bereiken, verlicht worden?

Het Boeddhisme leert: volg het achtvoudige pad.

De Islam leert: vijf zuilen.

Judaïsme zegt: de tien geboden.

Humanisme zegt: leef goed.

Maar dat laat de angst alleen maar groeien!

Want wanneer doe je genoeg? Je wilt niet tekortschieten. Je bent bang voor het leven en voor de dood. En voor die verre god.

Angst drijft je.

Maar het hart van het christelijk geloof is: jij hoeft niet naar God op te klimmen. God kwam naar jou toe. Hij heeft zichzelf aan jou gegeven. Heeft de kloof gedicht en wil in liefde wonen in je hart.

Hij droeg jouw zonden aan het kruis. Brak de macht van de dood. Je bent zijn kind.

Hij neemt de angst uit je hart weg door zijn liefde.

Hij weet dat we hem nooit hadden gevonden.

Hij weet, dat we alleen maar aan onze eigen afgoden vasthouden. Onze comfortzone.

Dus kwam hij naar ons toe. Steeds weer.

En zond Hij zelfs zijn eigen zoon, Jezus, de Messias. En Jezus laat zien, dat het Hart van God en het Koninkrijk van God voor je openstaan.

Hij kent het lijden, dat je doormaakt. Hij kent je teleurstellingen in mensen en in jezelf. Hij kent de verleidingen de strijd. De eenzaamheid. Jouw wonden.

En nu wordt niet angst de drijfveer voor je leven en geloven, maar blijdschap.

Stel je voor: die almachtige God kent jou, heeft jou lief. Er is een nieuwe wereld en jij bent daarnaar op weg!

Angst wordt vreugde.

Je komt tot inkeer. Je verandert.

Je komt uit je comfortzone en je vind comfort, houvast en bescherming, bij deze God.

De God die zei: "Jij bent mijn geliefde zoon, in jou vind ik vreugde!".

Door Jezus zegt hij dat ook tegen jou.

Kom tot inkeer, verander, want de Koning is er.

Amen.

